

वा० रा०

॥२१०॥

अथ कालकृतां स्वस्यरक्षणाशक्तिं दर्शयति ॥ रक्षितुमिति ॥ एकोऽसहायः रक्तानुरक्तान् ॥ ११ ॥ हियतस्त्वामेव प्रतीक्षते ॥ १२ ॥ अत इदं राज्यं प्रतिपद्य स्वीकृत्य कस्मिंश्चित्स्थापयहि ॥ हिर्वाक्यालंकारे ॥ हियतः सत्त्वद्वत्तराज्यो लोकपालने शक्तिमान् भवति ॥ शक्तिमानसीति पाठे अयं मदीय इति स्वीकारमात्रेण लोकस्य समस्तस्य पालने शक्तिमानसि ॥ रामस्य राज्यमित्येतावद्भोक्तृपरिपालनेपेक्षितसहायतयेत्यर्थः ॥ १३ ॥ एवं उक्तप्रकारं ॥ १४ ॥ स्वयं मंके कृत्येत्यन्वयः ॥ १५ ॥ इयं बुद्धिर्गद्वनवासा

अ० का०

रक्षितुं सुमहद्राज्यमहमेकस्तुनोत्सहे ॥ पौरजानपदांश्चापिरक्तान्त्रंजयितुं तदा ॥ ११ ॥ ज्ञातयश्चापियोधाश्च मित्राणि सुहृदश्च नः ॥ त्वामेव हि प्रतीक्षं नेपर्जन्यमिव कर्षकाः ॥ १२ ॥ इदं राज्यं महाप्राज्ञस्थापय प्रतिपद्य हि ॥ शक्तिमान्सहिकाकुत्स्य लोकस्य परिपालने ॥ १३ ॥ एवमुक्त्वा पतद्भ्रातुः पादयोर्भरतस्तदा ॥ भृशं संप्रार्थयामास राघवेति प्रियंवदन् ॥ १४ ॥ तमं केभ्रातरं कृत्वा रामो वचनमब्रवीत् ॥ श्यामं नलिनपत्राक्षं मत्तहंसस्वरः स्वयं ॥ १५ ॥ आगता त्वामियं बुद्धिः स्वजावैनयिकी च या ॥ भृशमुत्सहसेतातरक्षितुं पृथिवीमपि ॥ १६ ॥ अमात्यैश्च सुहृद्भिश्च बुद्धिमद्भिश्च मंत्रिभिः ॥ सर्वकार्याणि संमंच्य महांत्यपि हिकारय ॥ १७ ॥ लक्ष्मींश्च द्रादपेयाद्वाहिमवान्वाहिमंत्यजेत् ॥ अतीयात्सागरो वेलानं प्रतिज्ञामहं पितुः ॥ १८ ॥

॥२१०॥

विरोधिनी स्वीयत्वेनांगीकृत्य स्थापनविषया आगता जाता सा स्वजा स्वाभाविकी गुरुसेवया प्राप्तो यो विनयः शिक्षा तज्जन्या च इतरा च सर्वा दुष्टेति भावः ॥ अथ या त्वया स्वस्याशक्तिरुक्ता पालने सानास्येवेत्याह ॥ भृशमिति ॥ १६ ॥ अमात्याः प्रधानमंत्रिणः ॥ मंत्रिण उपमंत्रिणः ॥ कारय राजाज्ञयेति शेषः ॥ १७ ॥ अथ मातृयाचनयापि इदानीं परावृत्तिरशक्येत्याह ॥ लक्ष्मीरित्यादि ॥ पितुः प्रतिज्ञां न त्यजेयमिति शेषः ॥ १८ ॥